

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198
Tel. 24-36-41

Nr. 05/1053 din " 05 " 05 2014

La nr. 10/15-14ph din 18 aprilie 2014

Ministerul Educației

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea învățământului, Codul penal).

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție - 2 file.*

Anexă la raportul de expertiză – 1 filă.

Director – adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(Legea 547/1995, Codul penal)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Educației, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului.Proiectul are drept scop încriminarea acțiunilor de publicare a subiectelor examenelor de bacalaureat în timpul desfășurării acestora.

d. Suficiența argumentării.Cu toate că previrea și combaterea fraudării examenelor de bacalaureat este necesară, iar prin încriminarea acțiunilor de publicare a subiectelor examenelor de bacalaureat în timpul desfășurării acestora se urmărește stigmatizarea conduitelor respective, totuși considerăm că promovarea proiectului nu este justificată, din următoarele considerente. În primul rând, pentru amendarea Codului penal este necesar de a se lua în calcul atât dacă fapta (acțiunea/inacțiunea) săvârșită poate fi încadrată în norma de încriminare, luându-se în considerare pericolul social și gradul prejudiciabil al acesteia, cât și politica statului referitoare la decriminalizarea legislației penale, obiectiv primordial ce urmează să fie amplificat, din momentul în care Republica Moldova dorește să adere la comunitatea europeană. În al doilea rând, semnalăm că sancțiunea stabilită în proiect corespunde cu sancțiunile contravenționale prevăzute în Codul contravențional.

Reieșind din cele expuse considerăm inoportună promovarea proiectului, iar problema fraudării examenelor de bacalaureat poate fi remediată prin procurarea, instalarea și utilizarea mijloacelor tehnice moderne de prevenire și de depistare a eventualelor tendințe de încălcare a regulamentelor și de fraudare a examenelor (înregistrarea audio și video a procesului de administrare a testelor; supraveghere audio și video a sălilor de examinare, a încăperilor aferente și a sălilor de corectare a lucrărilor; blocarea în sălile de examinare și de corectare a lucrărilor a accesului la rețelele de comunicații electronice), precum și prin sporirea capacităților de monitorizare, control și cooperare a organului central de specialitate, responsabil de organizarea și desfășurarea examenelor de bacalaureat, cu organele de drept pentru sancționarea contravențională ori disciplinară atât a cadrelor didactice, cât și a persoanelor responsabile de organizarea și desfășurarea examenelor de bacalaureat,

implicate în fraudarea acestora.

De asemenea, atragem atenția că nota informativă a proiectului în cauză nu corespunde exigențelor legale, prevăzute la art. 20 din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative. Astfel, autorul necesită de a efectua o analiză fundamentală a condițiilor ce au impus elaborarea proiectului, a nivelului de compatibilitate a normelor propuse cu legislația în vigoare și reglementările comunitare; referințe la experiențele altor țări, dacă există țări care dispun de prevederi similare; analiză fundamentală a potențialului efect social-economic al proiectului.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Potrivit art. 9 al Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, la inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, cu cel puțin 15 zile lucrătoare pînă la examinarea deciziei, anunțul respectiv pe pagina web oficială, ce va conține în mod obligatoriu: argumentarea necesității de a adopta decizia; termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul respectiv. Astfel, menționăm că la momentul examinării prezentului proiect, pe pagina web oficială a Ministerului Educației este plasat proiectul și nota informativă a acestuia.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

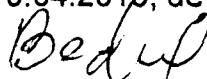
Art. II din proiect prevede completarea Codului penal cu un articol nou 332/1 ce stabilește răspunderea penală pentru publicarea subiectelor examenelor de bacalaureat în timpul desfășurării acestora.

Instituirea răspunderii penale pentru publicarea subiectelor examenelor de bacalaureat în timpul desfășurării acestora nu este justificată, deoarece nu există o relaționare între pericolul social și/sau gradul prejudiciabil al faptei și răspunderea juridică ce va surveni în cazul dat. Astfel, considerăm că pedeapsa stabilită pentru fapta respectivă este prea aspră comparativ cu pericolul social al unei infracțiuni.

Existența acestor norme, la aplicare, va favoriza săvîrșirea unor acte de corupție, deoarece persoanele vinovate fiind conștiente de pedeapsa prea aspră pe care urmează să o suporte, vor încerca să recurgă la metode coruptibile pentru evitarea sancționării.

Recomandarea: Recomandăm autorului instituirea răspunderii contravenționale pentru acțiunile respective.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Elena Bedros
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
25 Aprilie 2014

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md